

Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών

10^η Συνέλευση

30 Οκτωβρίου - 8 Νοεμβρίου 2013

Busan, Δημοκρατία της Κορέας

Έγγραφο υπ' αριθ. PIC 02.6

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ

Δήλωση βεβαίωσης της χριστιανικής παρουσίας και μαρτυρίας στη Μέση Ανατολή

Ο Ιησούς είπε: «Μη φοβού, το μικρόν ποιόνιον, ότι ευδόκησεν ο πατήρ ημών δύναι υμίν την βασιλείαν» (Λουκ. 12:32).

«Θαρσείτε, εγώ ειμί: μη φοβείσθε».

1. Οι Χριστιανοί εξακολουθούν να διατηρούν την ελπίδα τους.

Οι βαθιές πολιτικές αλλαγές οι οποίες έχουν σαρώσει την Μέση Ανατολή και την Βόρειο Αφρική από τις αρχές του 2011, έπειτα από λαϊκές εξεγέρσεις, έφεραν μαζί τους ελπίδες για πολιτικά συστήματα βασιζόμενα στα ανθρώπινα δικαιώματα και στο κράτος δικαίου. Έχει γίνει η σπορά ενός μη αναστρέψιμου μετασχηματισμού. Ωστόσο, σε πολλές χώρες οι προσπάθειες για πολιτικό μετασχηματισμό έχουν αντιμετωπίσει την απόρριψη, κάτι το οποίο έχει υπονομεύσει τις απαιτήσεις για ειρηνική μεταρρύθμιση. Πολύ γρήγορα, μεγάλες περιοχές της Μέσης Ανατολής και της Βορείου Αφρικής παρεδόθησαν σε βίαιες φατριαστικές, εθνοτικές και φυλετικές εκδηλώσεις εχθρότητας, και το μεταρρυθμιστικό κίνημα διασπάσθηκε από ένα πολιτικό ριζοσπαστισμό και μια θρησκευτική μισαλλοδοξία. Αυτό έχει οδηγήσει σε ευρείας εκτάσεως ανθρωπιστική καταστροφή. Ενώπιον μιας τέτοιας κρίσιμης καταστάσεως, η παγκόσμια χριστιανική κοινότητα ενώνεται για να διαδηλώσει την αλληλεγγύη της με όλους τους λαούς της Μέσης Ανατολής οι οποίοι αγωνίζονται για δίκαιες και ειρηνικές κοινωνίες και, ταυτοχρόνως, βεβαιώνει ότι η συνέχιση της παρουσίας των Χριστιανών σε αυτή την περιοχή είναι απαραίτητη για την πολυφωνία και την πολυμορφία των κοινοτήτων, και δεσμεύεται ότι θα βαδίσει πλάι στους

λαούς κατά την πορεία προς την οικοδόμηση δημοκρατικών αστικών κοινωνιών.

1.1. Οι περιστάσεις σε ολόκληρη τη Μέση Ανατολή παρουσιάζουν στις Εκκλησίες μία νέα ευκαιρία, όπως στο έγγραφο του 2009 υπό τον τίτλο «Είναι καιρός για την Παλαιστίνη: Μια Στιγμή Αλήθειας», όπου οι Χριστιανοί της Παλαιστίνης ενώθηκαν σε μια κοινή ανάγνωση της καταστάσεως και απηύθυναν στις Εκκλησίες την πρό(σ)κληση για προφητική δράση.

1.1.1. Τον Μάιο του 2013, στον Λίβανο, το Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών (Π.Σ.Ε.) και το Συμβούλιο Εκκλησιών της Μέσης Ανατολής (Σ.Ε.Μ.Α.) συνεκάλεσαν οικουμενική σύναξη χριστιανών ηγετών και εκπροσώπων από Εκκλησίες και οργανισμούς της περιοχής και άλλων 34 χωρών προκειμένου να διερευνηθούν τρόποι ενδυναμώσεως της χριστιανικής παρουσίας και μαρτυρίας. Παρατήρησαν ότι «αυτοί είναι καιροί κρίσεως η οποία έχει ιδιαίτερη ένταση εδώ στη Μέση Ανατολή, αλλά επηρεάζει σύμπασα την ανθρωπότητα. Τα στοιχεία αυτής της κρίσεως περιλαμβάνουν εντατικοποίηση του θρησκευτικού φυλετισμού, αύξηση του φανατισμού σε πολλές από τις θρησκείες του κόσμου, διασπορά της επιδράσεως ριζοσπαστικοποιημένων ισλαμικών ομάδων, ευρεία διάδοση της βίας και της ανασφάλειας, έλλειμμα δημοκρατικής νομιμοποιήσεως και αξιοπιστίας, φτώχεια και απουσία ευκαιριών, ιδίως για τις γυναίκες και τους νέους, μετανάστευση Χριστιανών από την περιοχή, και μία παγκοσμιοποιημένη αίσθηση εγκαταλείψεως έπειτα από δεκαετίες παρεμβάσεων οι οποίες σε τίποτε δεν βοήθησαν. Χριστιανοί, Μουσουλμάνοι και Εβραίοι βιώνουν όλοι τα καταστροφικά αποτελέσματα αυτών των τάσεων».

2. Ζώσεις και παλλόμενες Χριστιανικές Εκκλησίες

Οι Χριστιανοί είναι ριζωμένοι στα εδάφη της Μέσης Ανατολής. Από τη φάτνη της Βηθλεέμ της Ιουδαίας, το καταφύγιο της Αιγύπτου, τα ύδατα του ποταμού Ιορδάνη και τη Λίμνη της Γαλιλαίας μέχρι το δρόμο προς το Σταυρό στην ίδια την Ιερουσαλήμ οι Χριστιανοί είναι τόσο ριζωμένοι στα εδάφη της Μέσης Ανατολής όσο οι ελιές στον Κήπο της Γεθσημανή και οι κέδροι του Λιβάνου. Καθ' οδόν προς τη Δαμασκό μετεστράφη ο Παύλος (Πράξ. 9) και στην Αντιόχεια οι Απόστολοι απεκλήθησαν για πρώτη φορά Χριστιανοί (Πράξ. 11:26).

2.1 Παρά τις διακυμάνσεις σκληρών δοκιμασιών κατά τις ιστορικές αλλά και κατά τις παρούσες περιστάσεις, οι Χριστιανοί έχουν συνεχίσει και θα

συνεχίσουν να συμβιώνουν με αυτούς μετά των οποίων μοιράζονται τα ίδια εδάφη. Οι Χριστιανοί οι οποίοι διαβιώνουν σε αυτή την περιοχή διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο για τον τόπο τους, συμβάλλοντας σε πλούσιες παραδόσεις, πολυφωνικές κοινωνίες και πολιτισμική πολυμορφία. Κατά τον 19^ο αιώνα οι Χριστιανοί της περιοχής αγωνίσθηκαν να μεταβάλουν την κοινωνική τους κατάσταση ώστε να είναι ίσοι προς όλους τους λοιπούς πολίτες εντός των κοινωνιών τους. Σήμερα οι Χριστιανοί έχουν επίγνωση ότι η εγγύηση μιας ελεύθερης, δραστήριας και νοσηματοδοτημένης υπάρξεώς τους σε αυτές τις κοινωνίες ούτε επαφίεται στην προστασία πολιτικών δυνάμεων ούτε κληροδοτείται από αυτές, αλλά κατακτάται με την θαρραλέα συμμετοχή των πολιτών και με επιμονή και υπομονή για την ενθάρρυνση νοσοκομείων και δομών οι οποίες ενδυναμώνουν την συμμετοχή όλων. Σήμερα, δεν θεωρούν εαυτούς μέλη μειονοτήτων, αλλά, περισσότερο, ίσους πολίτες οι οποίοι συμβάλλουν στην ευημερία των εθνών τους. Η αποστολή και η μαρτυρία τους στην κοινωνία είναι έκδηλες σε πολλές σφαίρες του δημοσίου βίου, όπως στον πολιτισμό, στην πολιτική, στην παιδεία, στις υπηρεσίες υγείας, στην εκδίπλωση της προσωπικότητας των γυναικών και των νέων, στην προστασία του παιδιού, στις κοινωνικές υπηρεσίες, σε προγράμματα ανθρωπιστικής βοήθειας και αναπτύξεως. Οι αναλογίες των αριθμών ιστορικά δεν περιορίσαν την συμβολή και τον ρόλο των Χριστιανών στην Μέση Ανατολή.

2.2. Οι Χριστιανοί της περιοχής έχουν συμβάλει στην ιδέα ότι το πολυπληθές είναι δώρο Θεού και ότι ο σεβασμός προς την ποικιλομορφία σε πολυπληθείς κοινωνίες βεβαιώνει πως όλοι οι λαοί έχουν πλασθεί ίσοι ενώπιον του Θεού.

2.2.1. Επιπλέον της ποικιλομορφίας των θρησκειών, πολυμορφία υφίσταται επίσης εντός των πλουσίων και ποικίλων παραδόσεων μεταξύ χριστιανικών Εκκλησιών στην Μέση Ανατολή. Αυτό έχει οδηγήσει σε μορφές οικουμενισμού που προσιδιάζουν στη συγκεκριμένη περιοχή. Ορθόδοξες, Ανατολικές Ορθόδοξες, Ρωμαιοκαθολικές, Διαμαρτυρόμενες και Αγγλικανικές Εκκλησίες έχουν συμμετάσχει ομού στο Σ.Ε.Μ.Α. ως ένα θεσμικό όργανο κοινής μαρτυρίας και διακονίας. Αλλά ο οικουμενισμός στην περιοχή υπερβαίνει αυτό το θεσμικό πλαίσιο και φθάνει μέχρι την καθημερινή ζωή των Χριστιανών.

2.3. Η χριστιανική πνευματικότητα και μαρτυρία αποκαλύπτονται από τις ζώσες και παλλόμενες μοναστικές κοινότητες και ενορίες, τις Θεολογικές Σχολές, τα νοσοκομεία, τα σχολεία και τις ανθρωπιστικές υπηρεσίες. Αυτά αποτελούν ουσιαστικά συστατικά της δημιουργικής και αδιαλείπτου

μαρτυρίας των Χριστιανών και των Εκκλησιών και προσφέρουν πνευματικούς πόρους σε όλους τους ανθρώπους της περιοχής.

3. Οι Χριστιανοί καλούνται, εντός της αναταραχής στην περιοχή, να εργασθούν για την ειρήνη και τη δικαιοσύνη

Ωστόσο, παρά την μακροαίωνα πραγματικότητα πολυφωνικών κοινοτήτων στην Μέση Ανατολή, ορισμένοι έχουν εκμεταλλευθεί την τρέχουσα αναταραχή προκειμένου να προωθήσουν τον πολιτικό ριζοσπαστισμό και τη θρησκευτική μισαλλοδοξία. Εκατοντάδες χιλιάδων ανθρώπων στην περιοχή αυτή έχουν φονευθεί, ακρωτηριασθεί, φυλακισθεί ή εκτοπισθεί. Το πλήθος εκείνων οι οποίοι υποφέρουν ή εκτοπίζονται στο εσωτερικό των χωρών τους ή εισέρχονται ως πρόσφυγες στις γειτονικές χώρες της Μέσης Ανατολής, αλλά και πέρα από αυτές, έχει προκαλέσει μία συγκλονιστική ανθρωπιστική καταστροφή.

3.1 Στη Συρία, η βία και η αναταραχή έχουν ρημάξει τη ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων. Απαγωγές αμάχων, συμπεριλαμβανομένων κληρικών, καθώς και βασανιστήρια, σφαγές και φόνοι άνευ δίκης έχουν καταστεί καθημερινή πραγματικότητα. Ολόκληρες κοινότητες, οικογένειες και μεμονωμένα πρόσωπα έχουν εξαναγκασθεί σε φυγή από τις εστίες τους για να βρουν καταφύγιο σε άλλες περιοχές της χώρας τους, σε γειτονικές χώρες και σε απομακρυσμένους τόπους. Η ανθρωπιστική βοήθεια δεν είναι σε θέση να καλύψει τις απελπιστικές ανάγκες των ξεριζωμένων ανθρώπων. Η μετακίνηση προσφύγων από τη Συρία προς γειτονικές χώρες έχει αναδείξει δύο κατηγορίες πληθυσμού: εκείνους οι οποίοι τρέπονται σε φυγή και εκείνους οι οποίοι προσφέρουν φιλοξενία. Η πολιτική αναταραχή στο εσωτερικό της Συρίας απειλεί την ενότητα και τη σταθερότητα τόσο της ίδιας της Συρίας όσο και των γειτόνων της. Η μαζική αυτή μετακίνηση πληθυσμού επιφέρει σοβαρές συνέπειες για όσους παραμένουν και ελπίζουν στην συμφιλίωση των κοινοτήτων έπειτα από την αποκατάσταση της ειρήνης και της σταθερότητας.

3.2. Στην Αίγυπτο, η πολιτική αναταραχή έχει προσφέρει ένα πρόσχημα εργαλειοποίησεως και πολιτικοποίησεως της θρησκείας, όπου και πάλι έχουν καταστεί στόχοι ιδίως ο χριστιανικός πληθυσμός και χώροι λατρείας. Το επίπεδο της βίας και των εντάσεων έχει ανέλθει σημαντικά προκαλώντας σοβαρές ανησυχίες. Εκφράζεται η ελπίδα ότι η νέα γενεά, η οποία αγωνίσθηκε για την επικράτηση της ελευθερίας, της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και ίσων δικαιωμάτων στην Αίγυπτο, θα συνεχίσει αυτό το μακροχρόνιο αγώνα και ότι, το πιο σημαντικό, θα συνεχίσει αυτό τον

αγώνα ενσωματώνοντας όλους εκείνους οι οποίοι συμμερίζονται τις ίδιες αξίες.

3.3. Στο Ιράκ, ακόμη και μετά την αποχώρηση ξένων κατοχικών δυνάμεων, οι άνθρωποι εξακολουθούν να μη απολαύουν της ανθρωπίνης ασφαλείας και αξιοπρεπείας. Οι βιαιοπραγίες σε ολόκληρη τη χώρα έχουν φθάσει σε ανησυχητικά επίπεδα και επηρεάζουν ολόκληρο τον πληθυσμό, συμπεριλαμβανομένης της ήδη ευάλωτης χριστιανικής κοινότητας. Απρόσιτα παραμένουν ακόμη η γνήσια δημοκρατία, η ισονομία, το κράτος δικαίου, η συμφιλίωση και η αμερόληπτη ανάπτυξη. Υπό τέτοιες συνθήκες, το Ιράκ διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να εκκενωθεί από τους ανθρώπινους πόρους του. Εκφράζεται η ελπίδα ότι οι Ιρακινοί θα συνεργασθούν, κλείνοντας πληγές και οικοδομώντας ένα καλύτερο μέλλον για τους ίδιους. Είναι επίσης ουσιώδους σημασίας να συνεχισθεί ο διάλογος μεταξύ Χριστιανών και Μουσουλμάνων για την προαγωγή της δικαιοσύνης και της ειρήνης στη χώρα.

3.4. Στο Ιράν, οι Χριστιανοί ζουν στη χώρα εδώ και αιώνες, συμβάλλοντας στην καλλιέργεια και στον πολιτισμό του. Αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της κοινωνίας και, ομού μετά των λοιπών Ιρανών, υποφέρουν από τις διεθνείς κυρώσεις, οι οποίες έχουν καταστροφικές συνέπειες πολύ περισσότερο επί αυτών παρά επί της κυβερνήσεως. Η άρση των κυρώσεων θα ενθαρρύνει την παρούσα κυβέρνηση να επιμείνει στη συνέχιση των αναληφθεισών μεταρρυθμίσεων και να τηρήσει τις διεθνείς υποχρεώσεις της σύμφωνα με τους όρους της Συνθήκης για τη Μη Διάδοση των Πυρηνικών Όπλων.

3.5. Αυτή η ένταση και η βία τυλίγουν την Μέση Ανατολή και τη Βόρειο Αφρική εν μέσω της συνεχιζόμενης και μακροχρόνιας συγκρούσεως, στην ίδια αυτή περιοχή του κόσμου, μεταξύ Παλαιστίνης και Ισραήλ και παράλληλα προς την ισραηλινή κατοχή παλαιστινιακών και αραβικών εδαφών από το 1967. Τούτο παραμένει κεντρικό ζήτημα και σημαντική πηγή ανησυχίας για όλους όσους εργάζονται για δίκαιη ειρήνη και καταλλαγή. Παραμένει επίσης το κεντρικό πρόβλημα το οποίο τροφοδοτεί τη λογική κάτω από πολλές εκ των συγκρούσεων στην περιοχή, θέτοντας σε κίνδυνο τις διεθνείς σχέσεις και την ειρήνη. Η επίλυση, μια για πάντα, της συγκρούσεως μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων συμφώνως προς τις αποφάσεις του ΟΗΕ και το διεθνές δίκαιο, η αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων εν σχέσει προς την τελική κατάσταση, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος για επιστροφή, μόνο βοήθεια μπορεί να προσφέρει στην επίλυση και των άλλων συγκρούσεων στην περιοχή.

3.6. Σήμερα στην Ιερουσαλήμ, Παλαιστίνιοι, Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι ευρίσκονται εξίσου αντιμέτωποι με πολιτικές του Ισραήλ οι οποίες ευνοούν τις διακρίσεις. *«Η Ιερουσαλήμ είναι το θεμέλιο του οράματός μας και ολοκλήρου του βίου μας. Είναι η πόλις εις την οποία ο Θεός έδωσε ιδιαίτερη σημασία κατά την ιστορία της ανθρωπότητας»* (έγγραφο *«Είναι καιρός για την Παλαιστίνη»*). Εβραίοι, Χριστιανοί και Μουσουλμάνοι προσβλέπουν εξίσου στην Ιερουσαλήμ ως τόπο τον οποίο ο Θεός ευλόγησε με τη σημασία της παρουσίας Του. Ως πόλη δύο εθνών η οποία απολαύει του σεβασμού των πιστών τριών θρησκειών, υπάρχει η ανάγκη να καταστεί τόπος-πρότυπο για ολόκληρο τον κόσμο ως προς τις δυνατότητες ειρηνικής συμβίωσης με αλληλοσεβασμό.

4. Το ευαγγελικό επίταγμα για μια οικουμενική αλληλεγγύη υψηλού τιμήματος

Οι Χριστιανοί απορρίπτουν επί της αρχής μια διακυβέρνηση η οποία θα εφαλκίδευε και θα εστερούσε από τους ανθρώπους το δικαίωμα εκφράσεως της γνώμης τους ή πλήρους συμμετοχής στη χάραξη δημόσιας πολιτικής. Οι λαϊκές εξεγέρσεις και η συνακόλουθη αναστάτωση σε ολόκληρη την περιοχή, όσο χαοτικές και επικίνδυνες και αν είναι, αντικατοπτρίζουν, ωστόσο, την αίσθηση του επείγοντος και την ικανότητα των ανθρώπων να διεκδικούν το δικαίωμά τους για χρηστή διακυβέρνηση και προστασία σύμφωνη με το δίκαιο. Τα ιστορικά αυτά γεγονότα αποδεικνύουν ότι το κοινό απορρίπτει την ανασφάλεια ως προοπτική για την περιοχή, όπως και την χειραγώγηση θρησκευτικών διδαγμάτων, τις οικονομικές ανισότητες, πολιτικές συμμαχίες οι οποίες αποτυγχάνουν και απογοητεύουν, και την έλλειψη ισορροπιών στην εξουσία, όλα δηλαδή εκείνα τα οποία συνιστούν απειλές για όλους τους ανθρώπους της περιοχής και για την ανθρωπότητα. Παρά την παρούσα αναταραχή στην περιοχή, η από μακρού δέσμευση της Εκκλησίας πρέπει να παραμείνει σταθερή προς την κατεύθυνση της σποράς ειρήνης και δικαιοσύνης και την αξιοποίηση της ήδη επιτευχθείσης προόδου.

4.1. Το Π.Σ.Ε. έχει εκφράσει με συνέπεια την βαθεία του ανησυχία για όλους τους λαούς σε αυτή την περιοχή όπου γεννήθηκε και αναπτύχθηκε η ιστορία της πίστεώς μας. Ιδίως η παρουσία και η μαρτυρία των Χριστιανών εις τον τόπον της Βίβλου έχουν υπάρξει ζωτικής σημασίας για την οικουμενική οικογένεια από της ιδρύσεως αυτής και μέχρι της σήμερον. Η Κεντρική Επιτροπή, συνελθούσα εν Γενεύη τον Φεβρουάριο του 2011, εθεμελίωσε θεολογικώς την σημασία αυτής της παρουσίας, δηλώνουσα ότι *«το Π.Σ.Ε. παλαιόθεν θεωρεί την Μέσην Ανατολήν περιοχήν ειδικού ενδιαφέροντος, ούσαν τόπον γεννήσεως του Ιουδαϊσμού, του*

Χριστιανισμού και του Ισλαμισμού ... Η ζώσα πίστη μας έχει τας ρίζας της εν τω τόπω εκείνω και τρέφεται υπό της αδιαλείπτου ματρυρίας των τοπικών Εκκλησιών, αι οποίαι, με την σειράν των, έχουσι τας ιδικάς των ρίζας από της εποχής των Αποστόλων. Άνευ της χριστιανικής ταύτης παρουσίας θα τεθεί εν κινδύνω η συμβιωτική κοινωνικότης μεταξύ λαών εκ διαφορετικών θρησκειών, νοοτροπιών, πολιτισμών, η οποία αποτελεί σημείον τής του Θεού αγάπης δι' άπασαν την ανθρωπότητα. Επιπλέον, η εξάλειψις της θα συνιστά σημείον της αποτυχίας της οικουμενικής οικογενείας να εκφράσει το ευαγγελικόν επίταγμα δι' αλληλεγγύην υψηλού τιμήματος». Εξέφραζε επίσης τις αρχές του Συμβουλίου οι οποίες κατευθύνουν την πολιτική του όσον αφορά την περιοχή της Μέσης Ανατολής: «Η δικαιοσύνη και η αγάπη του Θεού δι' άπασαν την κτίσιν, τα θεμελιώδη δικαιώματα απάντων των ανθρώπων, ο σεβασμός εις την ανθρωπίνην αξιοπρέπειαν, η αλληλεγγύη προς τους ενδεείς, και ο διάλογος μετά των ετεροδόξων». Τέλος, υπεγράμμιζε ότι «αι πολιτικάί εξελίξεις εν τη περιοχή δεικνύουν προς την κατεύθυνσιν σημείων ελπίδος διά δημοκρατικάς αλλαγάς, σεβασμόν των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου εν πολλαίς χώραις». Σε αυτό το πλαίσιο το Π.Σ.Ε. επαναβεβαιώνει την αρχή η οποία εκφράσθηκε ως εξής από την Κεντρική Επιτροπή το 2011: «η ειρήνη και η καταλλαγή πρέπει να διέπονται από δικαιοσύνη». Το μέλλον των Εκκλησιών και των Χριστιανών σε αυτές τις χώρες αποτελεί και πρέπει να αποτελεί έργοια της οικουμενικής οικογενείας συνολικά.

Διά ταύτα, η 10^η Συνέλευση του Π.Σ.Ε., συνελθούσα εν Busan της Δημοκρατίας της Κορέας, από 30^{ης} Οκτωβρίου έως 8^{ης} Νοεμβρίου 2013:

A. επαναβεβαιώνει ότι οι Χριστιανοί εν τη Μέση Ανατολή κρατούν, κατά ένα μοναδικό, απτό τρόπο, την παρακαταθήκη της αποστολικής περιόδου, διαφυλάσσοντες, πάνω στα βήματα του Κυρίου ημών, την ζώσα Εκκλησία. Η υποστήριξη αυτών των χριστιανικών κοινοτήτων, πνευματικώς και υλικώς, διαφυλάσσει την συνέχεια της χριστιανικής παρουσίας προς όφελος όλων των Χριστιανών και όλων των ανθρώπων της περιοχής και του κόσμου·

B. θεωρεί ότι τα τρέχοντα γεγονότα σε πολλές χώρες της Μέσης Ανατολής εντάσσονται σε μία μη αναστρέψιμη διαδικασία, η οποία οδηγεί σε αλλαγές των συστημάτων διακυβερνήσεως και εκφράζει την ελπίδα της για ένα μέλλον δικαιοσύνης, ειρήνης και σταθερότητος, πολιτισμικής πολυμορφίας και πολυφωνικών κοινοτήτων·

Γ. προσεύχεται να διατηρήσουν οι Χριστιανοί, ειδικώς αυτής της περιοχής, την ελπίδα τους, ακόμη και εντός αυτών των εξαιρετικώς κρίσιμων καταστάσεων και να αποτελέσουν τα γεγονότα αυτά μιαν ευκαιρία για θετική αλλαγή στις εν λόγω κοινωνίες και για συμμετοχική δημοκρατία·

Δ. ενθαρρύνει όλους τους λαούς στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένων των Χριστιανών, να εγκαινιάσουν δράσεις που θα αμφισβητούν την κατάχρηση εξουσίας και θα απορρίπτουν την διαφθορά, καθώς συνεχίζουν να υποστηρίζουν αλλήλους στην κοινή προσπάθεια οικοδομήσεως δημοκρατικών κοινωνιών των πολιτών επί τη βάση του κράτους δικαίου, κοινωνικής δικαιοσύνης και σεβασμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της θρησκευτικής ελευθερίας και της ελευθερίας συνειδήσεως·

Ε. υποστηρίζει τους Χριστιανούς της περιοχής στην δέσμευσή τους να δραστηριοποιηθούν σε εποικοδομητικό διάλογο με άλλες θρησκευτικές και εθνοτικές κοινότητες, ώστε να προστατευθεί και να διασφαλισθεί η πολυδιάστατη κληρονομιά των χωρών τους·

ΣΤ. συνιστά την ενίσχυση από το Π.Σ.Ε. προγραμμάτων τα οποία θα προάγουν την περιφερειακή και διεθνή μετά παρρησίας υποστήριξη σε συνεργασία με τους Χριστιανούς της Μέσης Ανατολής και της Βορείου Αφρικής·

Ζ. απευθύνει έκκληση προς τις Εκκλησίες-Μέλη του Π.Σ.Ε. να εκφράσουν με κάθε τμήμα την αλληλεγγύη τους προς τους Χριστιανούς και τις Εκκλησίες της περιοχής, όπως επίσης με όλους τους λαούς οι οποίοι αγωνίζονται για τη δικαιοσύνη και την ειρήνη, μέσω:

i. υποστηρίξεως των προσπαθειών αναζωογόνησης του Σ.Ε.Μ.Α., ώστε να καταστεί ικανό να εξακολουθήσει να είναι η φωνή των Χριστιανών της Μέσης Ανατολής προς τον κόσμο και η αξιόπιστη πηγή στοιχειώδους αντικειμενικής ενημερώσεως·

ii. συμπαραστάσεως στους Χριστιανούς της Μέσης Ανατολής καθώς επεξεργάζονται ένα κοινό όραμα για την περιοχή·

iii. διευκολύνσεως προσκυνηματικών επισκέψεων στην περιοχή με αίσθηση ευθύνης·

iv. διοργανώσεως επισκέψεων αλληλεγγύης κατόπιν διαβουλεύσεως μετά των Εκκλησιών της περιοχής, και διατηρήσεως μιας σχέσεως ενεργού συντροφικότητας μετ' αυτών·

v. διαδόσεως εκπαιδευτικού υλικού το οποίο να αποτυπώνει με ακρίβεια τη γεωγραφία και την ιστορία της Μέσης Ανατολής και τις πραγματικότητες των εκεί αδελφών Εκκλησιών·

vi. εκπονήσεως αναπτυξιακών προγραμμάτων προς διευκόλυνση της κοινοποιήσεως εμπειριών, της ενημερώσεως επί των διαθρησκευτικών σχέσεων και του διαλόγου μεταξύ των Εκκλησιών και των θρησκειών· και

vii. υποστηρίξεως των τοπικών Εκκλησιών στην ενδυνάμωση των γυναικών, των νέων και των παιδιών, ώστε να αξιοποιούν και να εκδιπλώνουν τις ικανότητές τους, και στην παροχή ευκαιριών για την νοσηματοδοτημένη συμμετοχή τους στις Εκκλησίες και στην κοινωνία·

H. προτρέπει οργανισμούς συνδεδεμένους με Εκκλησίες, καθώς και όλους τους οικουμενικούς εταίρους να εντείνουν τις προσπάθειές τους προς αντιμετώπιση των ανθρωπιστικών αναγκών στη Συρία και όλες τις γειτονικές χώρες, δίδοντας έμφαση σε ανθρωπιστικές προσπάθειες (1) υποβοηθήσεως των Σύρων να παραμείνουν στις κοινότητες των εστιών τους, (2) ανακουφίσεως του βάρους των εσωτερικώς εκτοπιζομένων προσώπων και των φιλοξενουσών αυτά κοινοτήτων, (3) ανακουφίσεως του βάρους φιλοξενουσών οικογενειών και κοινοτήτων σε γειτονικές χώρες, (4) υποβοηθήσεως προσφύγων, με στόχο και πρόθεση την διευκόλυνση της επανεγκαταστάσεώς τους στις δικές τους κοινότητες και εστίες εν Συρία,

και επιμένει στην ανάγκη να παράσχουν όλες οι κυβερνήσεις τις απαιτούμενες διευκολύνσεις για πλήρη πρόσβαση κάθε ανθρωπιστικής βοήθειας, επιζητούσαι ειρηνικούς τρόπους ασκήσεως πιέσεων για τον τερματισμό των βιαιοπραγιών·

Θ. προτρέπει τον ΟΗΕ και την διεθνή κοινότητα, ειδικά χώρες οι οποίες ευρίσκονται σε θέσεις ισχυρής πολιτικής εξουσίας, να δημιουργήσουν πολιτικές για την προαγωγή και την επίτευξη συνολικής ειρήνης, με δικαιοσύνη για όλους τους λαούς της περιοχής, και να επεκτείνουν κάθε προσπάθεια για υποστήριξη της παύσεως της βίας και των στρατιωτικών δραστηριοτήτων·

I. επαναλαμβάνει την έκκλησή της προς τον ΟΗΕ να διασφαλίσει και να προστατεύσει την ακεραιότητα των αγίων και των ιερών τόπων όλων των θρησκειών στην Ιερουσαλήμ και να τους καταστήσει προσιτούς σε όλους, καθώς επίσης και να θέσει τέλος στην κατοχή της Ανατολικής Ιερουσαλήμ από το Ισραήλ·

ΙΑ. απαιτεί την άμεση απελευθέρωση των δύο Αρχιεπισκόπων από το Χαλέπι της Συρίας, του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλεπίου και Αλεξανδρέττας κ. Βουλος (Παύλου Γιαζίγκι) και του Θεοφιλεστάτου Συρορθόδξου Μητροπολίτου Χαλεπίου κ. Γιουχάνα (Ιωάννου) Γρηγορίου (Ιμπραήμ), οι οποίοι απήχθησαν την 22^{av} Απριλίου 2013, όντες εν

ανθρωπιστική αποστολή διαπραγματεύσεως της απελευθερώσεως δύο άλλων απαχθέντων ιερέων εκ Χαλεπίου,

καθώς επίσης και την άμεση απελευθέρωση του Πατρός Paolo Dall'Oglio, απαχθέντος την 29^η Ιουλίου 2013, και πάντων των αιχμαλώτων και αδίκως φυλακισθέντων.

Κύριε ο Θεός ημών,

Επάκουσον ημών δεομένων σου υπέρ ειρήνης και δικαιοσύνης επί τους λαούς και τας χώρας ταύτας.

Παράσχου ημίν τόπον του κατοικείν ένθα τα ύδατα και η γη και οι φυσικοί πόροι θα απολαύωσι του σεβασμού πάντων και θα καταμερίζωνται εις πάντας.

Βοήθησον ημάς ίνα καταστώμεν κοινωνοί της αγάπης σου προς τους πλησίον μας και σπείρωμεν σποράν ανεξικακίας εις τας κοινωνικάς ημών συμβιώσεις.

Δος ημίν παραμυθίαν προς ίασιν των ψυχών ημών εκ των πληγών πολέμων τε και ερίδων.

Φώτισον τας οδούς ημών ίνα πορευώμεθα μακράν των σκιών θανάτου και ακολασίας.

Εκχυθείη η δικαιοσύνη σου αληθώς ανά τας χώρας ημών ωσει χείμαρρος ακατάσχετος.

Δίδαξον ημάς του πιστεύειν επ' ελπίδι ότι οσονούπω πάντες θα αναπαύωνται υπό τας αμπέλους και τας συκέας αυτών εν ειρήνη και ευδοκία.

Εναρκτήρια προσευχή, 10^η Συνέλευση Π.Σ.Ε., 30 Οκτωβρίου 2013

ΕΝΕΚΡΙΘΗ

[Μετάφρασις εκ του αγγλικού :
Δρ Νικόλαος Κ. Πετρόπουλος,
M.St., D.Phil. {Οxon.}
και της Εναρκτήριας Προσευχής:
Κώστας Ν. Πετρόπουλος,
Σχολικός Σύμβουλος ε.τ.,
φιλόλογος - συγγραφέας]